

Yaqub Məmmədovun gülməcələri

Yaqub Məmmədov olduqca təbii, sadə, səmimi, eyni zamanda məzəli adam idi. Onun xarakterinin bu yönü haqqında təsəvvürünüz yaransın deyə, bu böyük sənətkarla bağlı xatirələrdə qalan bəzi hadisələri, əhvalatları yada salmaq istəyirəm...

Mustafa Çəmənli

Bir dəfə "beşmərtəbənin" yanında tanışi ilə rastlaşan Yaqub soruşur:

- Ə, qardaş, nə var, nə yox? İş-güc, özün nə təhərsən?

- Sağ olun, Yaqub müəllim.

- Ə, dədən nətəhərdi? O günləri görüşdüm, kişi yamanca yaxşı qalıb.

Tamış oğlanın qaşları çatılır:

- Düzü, Yaqub müəllim, atam iki il bundan qabaq rəhmətə gedib.

Yaqub tez dillənir:

- Ə, heylə şey olmaz! Pahoo... Ə, bu nə tez öldü? Axı o günləri burdaydı.

* * *

Arif Babayevlə Yaqub Məmmədov Nardaranda toy məclisində imişlər. Başqa qəsəbədən bir nəfər də toya gəlibmiş, özü də o qədər içibmiş ki, ayaq üstə dura bilmirmiş. Di gəl ki, dil qəfəsə qoymurmuş:

- Yaqub müəllim, səni bu gecə evinə mən aparacağam.

- Yaxşı, sonra apararsan, deyə Yaqub onu yola vermək istəyir. Çönüb Arif Babayevə deyir:

- Ə, bu ayaq üstə dura bilmir, aparıb bizi qıracaq.

İçkili adam yenə dilini dinc saxlamır:

- Yox, Yaqub müəllim, gərək səni evə mən aparam.

Yaqub qəlyanını yandırır deyir:

- Ə, eybi yoxdur dayna, bu gecə o kamançaçını apar, sonra məni apararsan.

Hər evdə söz-söhbət olur. Rusdilli həyat yoldaşı Vera xanım Yaqub müəllimi rusdilli gəlininə dil verməkdə günahlandırır və iradəni bildirir. Yaqub müəllim qayıdır ki:

- Ay qız, mən rusca danışa bilərəm ki, ona dil də verim?

* * *

Bir gün Yaqub Məmmədov qaşqabağını turşudub dostu Hacı Maildən soruşur:

- Mail, qaynatam ölüb, srağagün

üçü idi. Səndən çıxmayan iş, nə yaxşı gəlməmişdin?

- Yaqub, bağısla, vallah xəbərim olmayıb.

- Çox şey itirmisən, süfrəmizdə nə istəsən vardı.

- Məsələn, gözə dəyən nə vardı ki?

- Pavidla.

* * *

Yaqub kamança ustası Mirnazim Əsədullayevin maşınında Ağcabədiyə toya gedirmişlər. Yolda Mirnazim bircə dəfə maşına benzin doldurur. Ağcabədiyə çatanda Yaqub deyir:

- Mirnazim, bu nətəhər olur, bircə dəfə maşına benzin tökdün, gəlib Ağcabədiyə çatdıq. Amma oğlum Məhəmməd mənə bir yerə aparanda hər 50 kilometrədən bir deyir ki, pul ver, benzin töküm?

* * *

Yaqub Məmmədov deyirmiş:

- Təzə-təzə sərhəd açılarda İrana getdim. Axı atam iranlıdır. Astaranı keçmişdim, hamı qabağıma yüyürüdü ki, qohumumsan. Bir cavan gəlin vardı. Məni görəndə ürəyi getdi. birtəhər özünə gətirdilər. Oyanan kimi qayıtdı ki, sən dayımsan. Anam demişdi ki, ağzı-burnu balacaydı. Dedim, kimmənsə səhv salırsan. Əl çəkmədilər. Məcburi oldum dayı. Sonra bildim ki, mənə qumarbaz Yaqubla səhv salıblar.

* * *

Yaqub deyirmiş:

- Sağ olsun bərdəlilər. Hörmət eləyirlər. Bir dəfə qəzetdə dedim ki, Ağcabədidə doğulsam da, onlardan razı deyiləm. Toylara başqalarını aparırlar. "Ves" rayon inciyib... Yerlim İncilab Nadirovun yanına getdim bir dəfə. Binəqədidə icra başçısı işləyəndə. Dedim, 5-3 metr torpaq ver. Qayıtdı ki, get, Rafael Allahverdiyevdən sənəd gətir. A zalım, Rafaelin yanına gedirdimsə, sənənin yanına niyə gəlirdim?.. Amma insafən kəlbəcərdə işləyəndə mənə 200 nəfərlik böyük qonaqlıq verdi. Xalq artisti adı almışdım onda. Aşıqlar çağırmışdı...

Yaqub Məmmədov deyirmiş:

- Növbəti dəfə Xalq artisti adlarını tərtib eləyib siyahını (o zaman mərkəzi Komitədə katib işləyən) Həsən Həsənovun qabağına qoyanda soruşub ki, Yaqubun adı yoxdur? Deyiblər ki, yox. Siyahını tullayıb qırağa. Deyib: "Yığışdırın bunu. Gedin onun adını yazın, sonra gətirin". Mənim də xəbərim yox. Bir gün "Kommunist" qəzetindən

İlham Rəhimli zəng vurdu ki, Yaqub müəllim, sizə ad veriblər. Siyahı qabağımdadır. İnanmadım. "Ministr" çağırmaıyb, heç kim bir söz deməyib. Qərəz, İlham soruşdu ki, düz çıxsa, nə verəcəksən? Dedim ki, bir kostyum alaram. Hələ də alıram... O da hər yerdə danışır. Bir dəfə toyda deyəndə, dedim, canın üçün razmerini bilmirəm. (Yenə bərkədən gülür). Əşi, nəyimə lazımdır, 50 yaşında ad verdilər...

* * *

Yaqub Məmmədov deyirmiş:

- Səsə baxarsan, yaxşı olar, baxmazsan da... Həmişə səsimi gözləmişəm. Cavanlıqda mal ətidir, ikradı qəti dilimə vurmamışam. Səsin birinci düşmənidir. Amma indi yeyirəm. Kar eləmir axı indən belə... Toyuq əti yemişəm. Salat, göy-göyerti... İndikilər əllərinə keçəndən basıb yeyirlər. Çıxıb oxuyanda da...

* * *

Yaquub Məmmədov sovet dövründə Bərdədə bir kənddə toyda imiş. Yaquubu gecə saat 1-ə qədər oxudurlar. Pulları qurtaran azarkeşlər yaxınlaşırlar xanəndəyə:

- Yaquub müəllim, pulumuz qurtarıb, borc ver, sabah qaytararıq.

Yaquub gülmür:

- Ə, lap yaxşı oldu. Borc verən deyiləm, toy qurtardı, durun gedin evinizə.

* * *

Bir dəfə Yaquub Məmmədov Ucarda toyda imiş, yenicə çalıb-oxumaq istəyirmişlər, qaça-qaça gəliblər ki:

- Amanın günüdür, çalmayın.

- Nə olub, nə baş verib?

- Bəyin babasıdır.

- Nə olar, qoy gəlsin, nəvəsinin toyudur.

- O, ömründə xanəndə olan toya girməz.

- Onun neçə yaşı var?

- Düz yüz yaşı var.

- Bu necə yüz il yaşayıb ki, müğamatı başa düşmür. Bu kişi bu 100 ili nəyə görə yaşayıb?!

* * *

Bir gün Vəli Məmmədov yolla gedərkən Yaquub Məmmədovun bir nəfər qohumu ilə rastlaşır. Qohum Yaquuba ad verilməməsindən yanıb-yaxılır. Vəli Məmmədov:

- Darıxma, verərlər, görünür, yaddan çıxıb böyük sənətkar. Bəs sən bu barədə Yaquubdan soruşmursan ki, niyə ona ad vermirlər?

- Soruşmuşam.

- Nə deyir?

- Deyir ki, məni tapsalar ad verərlər.

* * *

1987-ci ildə Bakı kəndlərindən birinə gələn Yaquub müəllimi yaxındakı kluba aparıb oranın fəaliyyəti ilə tanış edirlər. Sov.İKP Siyasi Bürosunun divara vurulmuş portretlərinə baxıb bir-bir onların kim olduğunu soruşmuş. Növbə Qorbaçova çatanda Yaquub Məmmədov sual verir:

- Ə, bəs bu kimdir?

- Yaquub müəllim, necə yeni kimdir? Baş katibdir də, təzə padşahımızdır.

- Ə, bəs o Brejnik nə oldu?

- Sən demə, Yaquub müəllim Brejnev, Andropovun, Çernenkonun vəfatından hələ də xəbərsiz imiş.

